

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **V. H. N.,** zastoupen Mgr. Et Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Václavské nám. 21, Praha 1, proti žalovanému: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, pracoviště Rumburk,** Rolnická 1, Rumburk, o rozhodnutí žalovaného o zajištění za účelem správního vyhoštění, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, ze dne 24. 10. 2011, č. j. 15 A 62/2011 - 32,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení výše označeného rozsudku Krajského soudu v ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2011, čj. KRPU-98492-8/ČJ-2011-040022-RBK, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobce zajišťuje podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem správního vyhoštění a byla stanovena doba trvání zajištění na 60 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

V žalobě žalobce namítal, že žalovaný své rozhodnutí odůvodnil pouze stručně, prakticky odkazem na dikci příslušného ustanovení zákona o pobytu cizinců, tvrzením, že by mohl stěžovat nebo mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť cizinec pobýval na území České republiky neoprávněně bez platného víza od 14. 6. 2011 do 29. 9. 2001, přičemž stejného jednání se dopustil i v období od 29. 8. 2008 do 26. 5. 2010 a dále, že

(dle žalobce bez jakékoliv opory v provedených důkazech) v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění nevycestoval a je evidován v informačním systému smluvních států. Dále zejména namítal, že v době vydání napadeného rozhodnutí již neexistovalo žádné rozhodnutí o správním vyhoštění, které by mu ukládalo povinnost nevstupovat na území České republiky, neboť stanovená doba zákazu vstupu v mezidobí již uplynula, a pro zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona o pobytu cizinců neexistoval důvod. Současně označil řešení zvolené žalovaným za nepřiměřené s tím, že zajištění bylo možno alternovat mírnějšími prostředky, a uvedl, že žalovaný se vůbec nezabýval samotným žalobcem navrhovanými zvláštními opatřeními za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Celý přístup žalovaného v předmětné věci potom označil za ignorující interpretaci hlavy XI. zákona o pobytu cizinců, Listinu základních práv a svobod a relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Krajský soud v Ústí nad Labem žalobu jako nedůvodnou zamítl, přičemž s odkazem na judikaturu po obsáhlém rozboru a odůvodnění dospěl k závěru, že v době vydání napadeného rozhodnutí trvala platnost rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, s běžící dobou zákazu pobytu na území České republiky, stejně jako po obsažném odůvodnění krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný se otázkou možnosti uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců ve svém rozhodnutí výslovně zabýval. Soud shledal, že žalovaný své zdůvodnění k této otázce opřel o zcela konkrétní důvody vztahující se k předchozímu konkrétnímu jednání žalobce, které bylo v napadeném rozhodnutí jednoznačným způsobem popsáno.

Proti rozsudku krajského soudu žalobce (stěžovatel) podal v zákonné lhůtě kasační stížnost. Nadále s vícerými odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, a stejně tak i na vybranou judikaturu Nejvyššího soudu, namítá, že v době vydání napadeného rozhodnutí žalobce neměl uložené žádné platné vyhoštění (neboť platnost původního rozhodnutí již uplynula dne 3. 8. 2011), ani s ním nebylo žádné řízení o správním vyhoštění zahájeno, ani mu nebyl uložen žádný zákaz pobytu v zemích EU, a nebyl tak splněn bazální předpoklad pro jeho zajištění, stanovený § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, aplikovaný v daném rozhodnutí žalovaným. Nesouhlasil tak s právním názorem krajského soudu stran stavění běhu lhůty správního vyhoštění při přezkoumání rozhodnutí o něm (poznamenal, že toto přichází v úvahu až v důsledku novelizace § 118 zákona o pobytu cizinců účinné od 1. 1. 2012), připustil odlišná stanoviska ve věci interpretace úpravy této otázky, a postavil se na pozici, že i tak musí být aplikována alternativa pro stěžovatele výhodnější. Dále stěžovatel, do značné míry obdobně jako v žalobě, namítá, a to taktéž s vícerými odkazy na judikaturu, že žalovaný pochybil, pokud nedal přednost postupu podle § 123b zákona o pobytu cizinců a nevolil tak jím upravené mírnější prostředky, sledující tentýž účel. V dané souvislosti stěžovatel poukazuje i na to, že podle jeho názoru žalovaný nepostupoval správně, když v případě pochybností o opatřeních v tomto směru navrhovaných samotným žalobcem nesplnil povinnost nejen řádně vyslechnout jeho osobu, ale i jeho manželku, a to právě v kontextu aplikace tzv. zvláštních opatření. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti nejprve s odvoláním na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2012, č. j. 1 As 106/2010 - 83, argumentuje, jak je třeba počítat běh lhůty pro správní vyhoštění a uzavírá, že v době

napadeného rozhodnutí tato lhůta stěžovateli ještě běžela, a o zajištění tak bylo možno rozhodnout. Dále poukazuje na to, jak žalovaný v případě žalobce zvažoval případné použití postupu podle § 123b zákona o pobytu cizinců, a z jakých důvodů k němu nepřistoupil. K procesnímu postupu při rozhodování žalovaného potom připomenul, že v řízení o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. V předmětné věci je žalovaný toho názoru, že byl v dané věci náležitě zjištěn stav věci v souladu s § 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a odůvodnění daného rozhodnutí o zajištění bylo dostatečné a tedy zákonné a přezkoumatelné.

Z obsahu správního a soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že rozhodnutím Policie České republiky, oblastního ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, inspektorátu cizinecké policie Rumburk, ze dne 2. 8. 2010, čj. CPUL-4321-42/ČJ-2010-0464PR-SV, bylo stěžovateli uděleno správní vyhoštění, s povinností vycestovat z území České republiky do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, se stanovením doby, po kterou mu nelze umožnit vstup na území České republiky 1 rok, přičemž tato doba byla stanovena jako shodná s dobou vykonatelnosti rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 1. 2011, poté, co bylo k odvolání stěžovatele Ředitelstvím služby cizinecké policie v Praze potvrzeno. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 11. 5. 2011, č. j. 15 A 20/2011 - 41 zamítl, přičemž tento rozsudek nabyl právní moci dne 13. 6. 2011. Žalobce z území České republiky poté nevycestoval a po zjištění Policií České republiky, že nadále pobývá na našem území neoprávněně, bylo napadeným rozhodnutím správního orgánu rozhodnuto o jeho zajištění podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona o pobytu cizinců na území České republiky, za účelem správního vyhoštění, přičemž doba trvání zajištění byla stanovena na 60 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Zajištění bylo ukončeno dne 31. 10. 2011 realizací správního vyhoštění do země původu žalobce.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 124 odst. 1 písm. b), c) a e) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění a cizinec je evidován v informačním systému smluvních států.

Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a pravidelně se osobně hlásit policii ve lhůtě stanovené policií, nebo b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo;

peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území.

O věci samé uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Stěžovateli bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění, toto rozhodnutí stěžovatel nerespektoval a z území České republiky ve stanoveném termínu nevycestoval. Z tohoto jeho jednání lze poměrně zřetelně usuzovat na stěžovatelův negativní postoj k uloženým povinnostem podle právního řádu České republiky. Za daného stavu je zcela adekvátní, že stěžovatel byl po zjištění, že uloženou povinnost vycestovat nerespektoval a nadále neoprávněně pobýval na území České republiky, v zájmu co nerychlejší realizace správního vyhoštění zajištěn.

V kasační stížnosti stěžovatel především namítal, že pro zajištění nebyla v době rozhodování o něm splněna podmínka, že trvala platnost rozhodnutí správního vyhoštění. Uváděl, že doba 1 roku, kdy měl uložen zákaz vstupu na území České republiky, se odvíjela od rozhodnutí o vyhoštění ze dne 2. 8. 2010 bez ohledu na jeho právní moc a vykonatelnost, a tak uplynula již dne 3. 8. 2011, přičemž napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 29. 9. 2011.

Žalovaný své rozhodnutí opírá naopak o názor, s nímž se ztotožnil i krajský soud, že běh předmětné lhůty se po dobu, po kterou nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vykonat, staví, a v posuzované věci tak ke dni 29. 9. 2011 platnost rozhodnutí vyhoštění (s během doby 1 roku zákazu vstupu) trvala. Krajský soud přitom vyšel z obsahu aktuálního znění § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a poukázal i na ne zcela jednotnou judikaturu Nejvyššího správního soudu k řešení předmětné otázky, nicméně přiklonil se k názoru žalovaného.

Pro posouzení této námitky Nejvyšším správním soudem je rozhodující, že v mezidobí se danou otázkou zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který ve svém usnesení ze dne 24. 1. 2012, č. j. 1 As 106/2010 - 83, rozhodl tak, že:

I. Ustanovení § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném od 24. 11. 2005, svěřuje správnímu orgánu pravomoc stanovit v rozhodnutí o správním vyhoštění nejen délku, ale i počátek doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, a to například tak, že se tato doba počítá ode dne uplynutí lhůty pro vycestování z území.

II. Nevyužil-li správní orgán této své pravomoci a v rozhodnutí o správním vyhoštění stanovil pouze celkovou dobu, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, aniž by jakkoli vymezil její počátek, počítá se tato doba ode dne právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění. V takovém případě neměla podle právní úpravy účinné od 24. 11. 2005 do 31. 12. 2011 na počítání této doby žádný vliv ani skutečnost, že došlo, ať již z jakéhokoli důvodu, k odkladu vykonatelnosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

III. Doba, po kterou není rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné, se do doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států Evropské unie nebo občanovi Evropské unie anebo jeho rodinnému příslušníkovi umožnit vstup na území ČR,

nezapočítává až podle § 118 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném od 1. 1. 2012.

V posuzované věci, jak vyplývá z dikce napadeného rozhodnutí, žalovaný vymezil dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky, jako shodnou s dobou vykonatelnosti daného rozhodnutí, tzn., že její počátek stanovil také počátkem doby vykonatelnosti předmětného rozhodnutí o vyhoštění. Vykonatelnost daného rozhodnutí (nikoliv „exekuovatelnost“) spadala vjedno s jeho nabytím právní moci, tj. nastala dnem 20. 1. 2011, a od tohoto data bylo třeba počítat běh doby 1 roku, po kterou byl stěžovateli vysloven zákaz vstupu na území České republiky. Je tedy zřejmé, že napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2011 bylo vydáno v době běhu této doby, a tedy v době platnosti rozhodnutí o vyhoštění. To nehledě k tomu, že proti tomuto rozhodnutí stěžovatel podal žalobu, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 5. 2011, č. j. 15 A 20/2011 - 41, který nabyl právní moci dne 13. 6. 2011. Vzhledem k tomu, že podle § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců měla v případě žalobce odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí, běh uvedené doby 1 roku, se po od podání žaloby do právní moci rozsudku o žalobě stavěl, čímž se konec běhu této doby ještě dále posunul.

Námitku stěžovatele, že pro jeho zajištění za účelem vyhoštění nebyla v době rozhodování o něm splněna podmínka trvání platnosti rozhodnutí správního vyhoštění, tak Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

Stěžovatel dále namítal, že žalovaný pochybil, pokud nedal přednost postupu podle § 123b zákona o pobytu cizinců a nevolil tak jím upravené mírnější prostředky, sledující tentýž účel, a také dostatečně neodůvodnil proč neaplikoval postup podle tohoto zákonného ustanovení. Dále namítal i to, že podle jeho názoru žalovaný nepostupoval správně, když v případě pochybností o opatřeních v tomto směru navrhovaných samotným žalobcem nesplnil povinnost nejen řádně vyslechnout jeho osobu, ale i jeho manželku, a to právě v kontextu aplikace tzv. zvláštních opatření.

Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že zajištění cizince by mělo být vždy až posledním prostředkem použitým za účelem realizace správního vyhoštění po předchozím posouzení, zda by nebylo pro daný účel dostačující využití tzv. zvláštních opatření ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nicméně vždy je současně třeba zohlednit také konkrétní okolnosti daného jednotlivého případu. V posuzované věci je podle názoru Nejvyššího správního soudu z jednání stěžovatele před jeho zajištěním zřejmé, že aplikace tzv. zvláštních opatření by v daném případě nebyla pro realizaci správního vyhoštění dostačující, a pro uplatnění zvláštních opatření tudíž nebyl prostor. V tomto směru Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění rozhodnutí žalovaného za dostačující, jsou z něj zřejmá skutková zjištění, ze kterých žalovaný vycházel, jakož i úvahy, kterými se při aplikaci na věc dopadajících ustanovení zákona řídil, a to včetně jmenovitých úvah o možné aplikaci § 123b zákona o pobytu cizinců. Obdobně za dostačující a přesvědčivé považuje Nejvyšší správní soud i obsažné zhodnocení této skutečnosti krajským soudem v napadeném rozsudku k obdobně formulované námitce uplatněné již v žalobě, s nímž se plně Nejvyšší správní soud ztotožňuje a na něž také v podrobnostech odkazuje.

Proto ani tuto kasační námitku Nejvyšší správní soud nepovažuje za opodstatněnou.

Namítá-li stěžovatel pochybení žalovaného v tom směru, že jím měli být vyslechnuti jak žalobce, tak i jeho manželka, k tomu je nutno uvést, že se jedná o rozhodnutí, které je tzv. prvním úkonem v řízení, v němž je při zjišťování skutkového stavu a provádění dokazování určující úloha rozhodujícího orgánu. Takový správní orgán je přitom vázán zásadou povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro naplnění účelu sledovaného zákonem a za podmínek jím stanovených. Stěžovatel přitom nikterak nenamítá, že by žalovaný skutkový stav předepisovaným způsobem nezjistil, a totéž neshledal ani Nejvyšší správní soud. Nejvyšší správní soud proto rovněž ani tuto námitku, tj., že žalovaným nebyli k věci vyslechnuti stěžovatel a jeho manželka, s ohledem na okolnosti věci doložené obsahem spisu, neshledal důvodnou.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že napadený rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem netrpí namítanými vadami a kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl v řízení před Nejvyšším správním soudem plný úspěch, nevznikl mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. července 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu